

Dette er Padlings faste spalte der vi ser på padlerelaterte hendelser som har blitt slått opp i nyhetspressen. Vi skal se nærmere på hyggelige hendelser, men også saker der ulykken var ute. Vårt fokus vil være todelt: **Hva skjedde? Hva kan vi padleinteresserte lære av dette?**

▼ **Fra Malmøya** kan man kikke rett ut der påkjørselen skjedde, på godt og vondt! Hendelsen skjedde like ved den høyre båten.

PÅKJØRT

Gule kajaker, gule vester, gule årer, flatt hav, dagslys og ingen andre båter eller kajaker å se. Høye rop og veiving med årer og armer. Likevel, motorbåten kjører rett inn i kajakkene til Linda og Gunn! Padling har som de eneste fått intervjue med de to padlerne etter skrekkopplevelsen i juli.

Under sammenstøtet slynges begge padlerne ut av kajakkene på tross av spruttrekk. Lindas kajakk blir truffet rett bak cockpit og bryter i to. Hva med motorbåten? Jo, den kjører videre med samme fart og forsvinner ut av syne.

Deilig sommerdag

Det er onsdag 20. juli, solen skinner og fuglene synger i den svale ettermiddagsbrisen. Ved slippen på Malmøya gjør venninnene Linda Stensnes og Gunn Pedersen fra Oslo seg klar for en rolig padletur på Indre Oslofjord. Dagens tur skal gå til Lindøya og tilbake. Begge venninnene kjøpte seg kajaker tidlig i vår, og det har etter hvert blitt noen padleturer i nærmiljøet.

De to gule Seabird Expedition kajakkene glir fremover langs land. Praten går mellom de to venninnene mens de padler med 1-2 kajakk lengders avstand. – Akkurat passe prateavstand, forteller Linda og legger til at det denne ettermiddagen ikke var noe trafikk på sjøen. De var så godt som alene på den sommervarme Indre Oslofjord, og dette skulle nytes når dette normalt er en av landets travleste havneområder.

–Skal han kjøre på oss?

Padlerne holder et rolig tempo, og passer godt på hver gang de skal krysse mellom øyene. Etterhvert når de Lindøya, og her er det dags for bading og et herlig rekemåltid. De fortsetter så sørover langs hovedøya og passerer Dagerskjær ved tuppen av Bleikøya. Nå gjenstår det bare en kilometer til Malmøya, så er padlingen over for i dag.

Samtalen brytes av en motordur. De ser en stor, hvit motorbåt komme i stor fart ut fra Ormøya. Den har kurs rett i mot dem. – Skal han bare kjøre på oss? utbryter Linda. – Det går bare ikke an! Padlerne roper og veiver med armene og de gule padleårene, uten å få noe respons fra de tre voksne personene de kan se om bord i båten. Motorbåten, muligens en skjærgårdsjeep, viser ingen tegn til hverken å styre unna, senke farten eller stoppe. Temperamentet øker og begge damene tenker høyt. – Er det mulig?

Da det gjenstår 10-20 meter og motorbåten kommer i full fart rett imot, blir de to damene paralyisert. – Han kjører på oss, roper Gunn ytterst fortvilet. Linda kniper øynene hardt sammen og tenker «Fader heller, det var det!».

–Er jeg død?

Motorbåten kjører mellom de to kajakkene. Lyden fra motoren overdøver alt. De to padlerne tenker at deres siste øyeblikk er kommet. Båten treffer Lindas kajakk cirka 30 centimeter bak cockpit. Kajakken knekker tvers av i sammenstøtet. Bakdelen spretter opp og treffer Linda i ryggen og siden. Deretter følger en stor bølge. Kajakkene blir slått overende og begge padlerne slynges ut av kajakkene på tross av at begge har spruttrekket festet. Linda kniper fortsatt øynene igjen. Hun merker at hele kroppen tumler rundt og rundt under vannoverflaten.

–Er jeg død? tenker hun. – Nå må du orientere deg, sier hennes indre stemme. Dermed åpner Linda øynene forsiktig og ser sollys et stykke der oppe. Hun halvt svømmer, halvt flyter opp til overflaten. Der får hun øye på Gunn.

▲ Lindas Seabird Expedition etterpåkørselen. Den korte delen spratt opp og traff henne hardt i ryggen.

Dyptfølt sinne

De to venninnene møtes i vannoverflaten. Ingen ble truffet direkte av fritidsbåten og de kan konstatere at de begge i live. Status klart! Synet av den brukne kajakken er forferdelig, og er et virkelig symbol på alvoret i det som skjedde for sekunder siden. Men hvor er motorbåten? Gunn kom først opp til vannoverflaten og så båten fortsette i rett linje etter sammenstøtet. I samme fart, vekk fra kajakkene og inn sundet mellom Gressholmen og Lindøya. Og det uten tegn til at de tre voksne personene om bord ville hjelpe.

–De kan jo ikke bare kjøre i fra oss? sier Gunn meget irritert. Linda er helt enig. – De kommer jo ikke tilbake! De vanligvis rolige damene som for litt siden var midt i en fredelig padletur, befinner seg påkjørt, forskrekket og anspent i vannet, og med en kajakk delt i to. Linda verker i ryggen etter slaget fra den minste kajakkdelen. De to damene er sinte over at noen kjørte på dem, og attpåtil ikke hjalp til etterpå.

«Redningen»

Det er for langt å svømme til land på Sjursøya og det er ingen andre båter i nærheten. De må opp i kajakkene. De tømmer vannet ut av kajakkene og Linda støtter slik at Gunn kan klatre opp i sin hele kajakk. I det de holder på med dette, dukker det plutselig opp en båt. De to damene vinker febrilsk, og båten kommer bort. Det er brannbåten «Redningen» fra Oslo Brann- og Redningsetat.

–Vi var tilfeldigvis i området, sier kaptein Gorm Laursen til Padling. – Padlerne hadde griseflaks! De var skikkelig skremte etter påkjørselen og gleden var stor da vi fikk dem opp i redningsbåten. Linda innrømmer gjerne at det var da de satt trygt i redningsbåten at reaksjonene kom. – Jeg skalv i hele kroppen, tårene presset på, samtidig som vi fortsatt var sinte. Det hele var vanskelig å fatte.

Fortsatt under etterforskning

Linda og Gunn anmeldte påkjørselen. Politiet holder fortsatt holder på med etterforskningen. Det står kameraer flere steder i Indre Oslofjord, men gjennomgang av disse har ikke ført til pågripelse av båtføreren. Informasjonssjefen i Oslo Brann- og Redningsetat, Lars Magne Hovtun, opplyste til NRK at det er straffbart å stikke fra en sånn ulykke.

–Man må svelge stolthet og snu for å finne ut om noen er skadet og eventuelt berge liv. Til padling sier Gorm Laursen at en påkjørsel mellom motorbåt og kajakk er noe de har ventet på i Indre Oslofjord. – Ikke fordi padlere ikke vet at de skal ta hensyn, men fordi det er mye båttrafikk og mange kajaker i samme område. Han er likevel overrasket over påkjørselen av Gunn og Linda. – I dette tilfellet var det ingen andre båter eller kajaker i nærheten, området er oversiktlig og været var godt.

Påkjørt ved Hvaler.

Dessverre er påkjørselen av Gunn og Linda ikke et enkelttilfelle. En 15-årig kajakkpadler ble i august i fjor påkjørt av en 17-fots fritidsbåt ved Papper på Hvaler. Padleren ble dratt under båten og var bare centimeter fra propellen. Båtføreren stakk av umiddelbart, tross vitner, men ble senere identifisert. Padleren anmeldte påkjørselen.

Lensmann Ivar Oskar Prestbakken på Hvaler opplyser til Padling at både den mistenkte føreren og flere vitner ble avhørt, men at juristen som gjorde totalvurderingen fant at saken ikke var brukbar for rettssystemet. Dermed ble den henlagt på grunn av bevisets stilling.

Påkjørsel i Bergen

En kajakkpadler ble direkte overkjørt av en motorbåt på Eidsvågen i Bergen. Båtføreren arbeidet med motoren i båten og kjørte rundt i sirkler. Padleren var relativt nært land og både sikt og lysforhold var gode. Nødetatene ble tilkalt av vitner. Etter overkjørselen var det solide striper av båtens bunnsmøring på langs av kajakken. At det gikk bra med padleren skyldes trolig at båten hadde jetmotor og ikke propell.

Hendelsen ble anmeldt og havnet i retten. Båtfører ble idømt bot på 4000 kroner, men mente han var uskyldig da han ikke så kajakken. I juli 2005, like ved badeplassen Helleneset i Byfjorden i Bergen, mistet føreren av en 22 fots katamaran styringen. Han hadde da en fart på rundt 60 knop. Under 100 meter fra badeplassen endret dermed katamaranen retning. Farten avtok, men i 6-8 knops fart pløyde katamaranen over to kajakkpadlere som lå rundt 100 meter fra land. De to kjølene på katamaranen treffer hver sin kajakk.

–Båten hadde retning rett mot kroppen min, forteller den ene padleren etter hendelsen. – Det eneste jeg tenkte på var at jeg måtte få hodet under vann slik at jeg ikke blir drept. Begge padlerne overlevde og anmeldte påkjørselen. På tross avhør av vitner og båtfører, og på tross høring hos sjøfartsinspektøren, blir saken henlagt knappe fire måneder etterpå fordi det er uklart hva som var årsaken til det som skjedde, uttalte politiadvokat Ivar Abrahamsen i Hordaland politidistrikt til Bergens Tidende den gang. – Det kan være en teknisk svikt som gjorde at styringen røk. På spørsmål om man ikke alltid skal ha sikker fart, svarte Abrahamsen følgende: – I dette området er det ingen fartsbegrensning.

Kajakk delt i to

En solfylt julkveld i 2008 kjørte en motorbåt rett inn i en kajakk ved Tømmerstø ved Kristiansand. Padleren kastet seg ut av kajakken like før sammenstøtet, og kajakken ble delt i to. Padleren anmeldte påkjørselen til Politiet. Det har ikke lyktes Padling å få tak i utfallet av anmeldelsen, men påkjørselen havnet ikke i retten.

I august 2000 omkom en padler i Kristiansandsfjorden. Skader på hans kajakk antydte at kajakken ble påkjørt av en annen båt, men om det skjedde mens padleren satt oppi eller ikke, ble aldri avklart. Det var en del vind og bølger, samt båttrafikk i det aktuelle tidsrommet.

▼ Gunn (tu) og Linda er vanligvis to glade og fornøyde padlere. Padleturen 20. juli ble ingen god tur.

▲ Turen startet på Malmøya og etter bad og mat på Lindøya skulle de to damene padle tilbake. Så langt kom de ikke. Rød linje viser padleturen. Blå linje viser motorbåtens rute. Påkjørselen er merket med gult.

Huorfor?

De fleste av oss padlere passer på og er ydmyke ovenfor andre fartøy. Vi vet at vi ligger lavt og vi vet vi er små. Vi kler oss i skarpe farger som gul og rød for å synes. Mange har også kajaker og vester i disse fargene. Vi henger lys på kajakken og kroppen når skumringen kommer. Vi klistrer på reflekser og radarreflektorer på årene. Vi tar hensyn i skipsleder, i havneområder, ved fergekaier.

Men på tross dette, motorbåter kjører på kajaker i fullt dagslys, i godt vær, der det ikke er verken trangt farvann eller tett trafikk. Hvorfor gjør de det? Sol i øynene? Fulgte ikke med fremover? Båt på autopilot? Fest om bord? Alkoholpåvirket båtfører? Uoppmerksom? For høy fart? Kunnskapsfattig? Og hvordan kan man få seg til å kjøre videre etter en påkjørsel? Til og med når det er flust med vitner? Spørsmålene er mange.

I to av sakene nevnt i denne artikkelen har båtføreren forklart at han ble blendet av solen og derfor ikke så kajakken. Vi i Padling slår oss sammen med følgende uttalelse fra operasjonsleder Roar Hansen i Agder Politidistrikt etter kajakkpåkørselen i Kristiansand. – Får man solen i øynene og ikke ser noe fremover, så skal man jo stanse!

Kunne gått så mye verre

Linda har fått ny kajakk av forsikringsselskapet. – Jeg har fortsatt smerter i siden og ryggen, men det kunne jo gått så mye verre, sier Linda og grøsser ved tanken. Det tok noen uker før de to venninnene satte seg i kajakkene igjen. Gunn innrømmer at de nå holder seg nærmere land og at de har blitt mer engstelige når raske båter kommer i retning av kajakkene. – Vi setter veldig pris på båtførere som tydelig viser at de endrer kurs når de ser oss, og det selv om de er langt unna! ●●